Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33356

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ), çal??anlar?n i? yerinde maruz kald?klar? y?ld?rma (mobbing) eylemlerinin bir sonucu olarak geli?tirdikleri olumsuz örgüt içi tutumlar ve davran??sal e?ilimleri ölçmek amac?yla 2017 y?l?nda geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle örgütsel psikoloji ve yönetim alanlar?nda, y?ld?rman?n bireysel sonuçlar?n? nicel olarak de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilme çal??mas?, Bozyi?it ve Gülel taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) bilimsel yöntemlerle incelendi?i kapsaml? bir ölçek geli?tirme sürecini yans?tmaktad?r.

YSTÖ, mobbinge maruz kalan bireylerin i?ten kaç?nma, i?i b?rakma niyeti ve üst yönetime yönelik olumsuz alg?lar? gibi temel tepkilerini ölçen 33 maddeden olu?maktad?r. Ölçek, çal??anlar?n duygusal ve bili?sel tepkilerini derinlemesine analiz ederek, y?ld?rman?n örgütsel ba?l?l?k üzerindeki y?k?c? etkilerini ortaya koymay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Y?ld?rma, Mobbing, Örgütsel Tutum, ??ten Ayr?lma E?ilimi, ?? Tatmini, Geçerlik, Güvenirlik, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Elif Bozyi?it, Fatma Elif Gülel

Amaç

Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i'nin (YSTÖ) temel amac?, i? yerinde kar??la??lan y?ld?rma eylemlerinin çal??anlar üzerindeki tutumsal sonuçlar?n? sistematik ve standardize edilmi? bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, mobbing ma?durlar?n?n geli?tirdi?i olumsuz tutumlar?, örgütsel ba?l?l?k eksikli?ini ve i?ten ayr?lma niyetini belirleyerek, örgütsel davran?? ara?t?rmalar?na katk? sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, yaln?zca y?ld?rman?n varl???n? tespit etmek yerine, y?ld?rman?n yol açt??? spesifik psikolojik ve davran??sal tepkileri (örne?in, i?ten kaç?nma e?ilimi veya üst yönetimin çabalar? de?ersiz buldu?u inanc?) ölçmeye odaklanarak, mobbingin uzun vadeli örgütsel maliyetlerini anlamada ara?t?rmac?lara yard?mc? olur.

Yap?

YSTÖ, i? yerinde y?ld?rman?n bir sonucu olarak ortaya ç?kan olumsuz örgütsel tutumlar yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle birden fazla alt boyutu içermektedir, ancak temel olarak

ARABPSYCHOLOGY.COM

bireyin i?ine, çal??t??? kuruma ve yöneticilerine kar?? geli?tirdi?i olumsuz bili?sel ve duygusal de?erlendirmeleri kapsar.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar aras?nda **??ten Kaç?nma E?ilimi** (devams?zl?k, i?i yava?latma), **??i B?rakma Niyeti** (organizasyondan tamamen ayr?lma dü?üncesi) ve **Alg?lanan De?ersizlik/Dü?ük Sayg?nl?k** (üstlerin çabalar? takdir etmedi?i veya küçümsedi?i inanc?) gibi mobbingin do?rudan sonuçlar? yer almaktad?r. Bu maddeler, y?ld?rma eylemlerinin do?rudan bir sonucu olarak ortaya ç?kan y?k?c? tutumlar? temsil etmektedir.

Geçerlik

YSTÖ'nün geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten y?ld?rma sonucu ortaya ç?kan tutumlar? ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla Bozyi?it ve Gülel (2017) taraf?ndan yürütülmü?tür. Bu çal??malar kapsam?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak için çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle incelenir. Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, maddelerin teorik olarak öngörülen faktör yap?lar?na uygun da??l?m gösterdi?i ve ölçülen yap?y? temsil edebilecek düzeyde oldu?u belirtilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, Bozyi?it ve Gülel'in 2017 tarihli çal??mas?nda detayl? olarak incelenmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl? ve kararl? ölçümler yapabilme yetene?ini ifade eder.

YSTÖ'nün iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, 33 maddelik ölçe?in genelinde yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?, bu da maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü belirlemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Ölçek geli?tirme sürecinde, 33 maddenin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? belirlemek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r.

AFA sonuçlar?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? y?ld?rma sonucu tutum yap?s?n?n çok boyutlu oldu?unu ve belirlenen faktörlerin teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu analizler, maddelerin faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?unu ve ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal makalede belirtilmese de, tutum ölçeklerinde standart uygulamad?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çal??anlar (Örgüt çal??anlar?)

Ya? Grubu: Yeti?kin i? gücü

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, genellikle farkl? sektörlerde çal??an, y?ld?rmaya maruz kalma riski ta??yan veya maruz kalm?? olan yeti?kin çal??an gruplar? üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, 33 maddeden olu?an bir envanterdir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Psikoloji, ?? Yerinde ?iddet, Duygusal Taciz, Örgütsel Ba?l?l?k, Çal??an Tutumlar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: ebozyigit@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Elif Bozyi?it (Orijinal makalede belirtilen akademik veya kurumsal adresler için ilgili referansa ba?vurulmal?d?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ), akademik ara?t?rma amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Kullan?m izinleri ve telif haklar?, sorumlu yazar Elif Bozyi?it ve makalenin yay?nland??? dergiye aittir. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?l?: 2017 (Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n yay?mland??? y?l.)

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: yildirma-sonucu-tutum-olcegi-ysto-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynakça

Bozyi?it, E. ve Gülel, F.E. (2017). Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ): Geli?tirilmesi, geçerlili?i ve güvenirli?i. *ODÜ Sosyal Bilimler Ara?t?rmalar? Dergisi (ODÜSOB?AD)*, 7 (2), 167-174.

Makalenin Dergipark ba?lant?s?: dergipark.gov.tr

Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

??ten kaçma e?ilimindeyim.
??imi b?rakmay? dü?ündü?üm zamanlar olur.
Üstlerim çabalar?m? de?ersiz bulur.

Madde Say?s?: 33

ARABPSYCHOLOGY.COM